

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 peti à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati peti vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. Rokopisi se ne vračajo.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125, in 3126.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125, in 3126.

Likvidacija vseh političnih strank

Z odlokom notranjega ministra so razpuščene vse politične stranke, ki niso bile že prej prepovedane po zakonu o zaščiti države

Beograd, 25. januarja. Včeraj popoldne je izdalo notranje ministrstvo odlok o razpustu vseh političnih strank, v kolikor ne spadajo kot verske in plemenske stranke pod udar člena 3. zakona o zaščiti države. Ta odlok je bil tekom popoldneva dostavljen predstavnikom vseh strank, ki imajo svoj sedež v Beogradu. S tem odlokom notranjega ministra so razpuščene: narodna radikalna stranka, demokratska stranka, samostojna demokratska stranka, republikanska stranka, ženska stranka, socialistična stranka, zemljoradniška stranka in balkansko-seljaška stranka. Razpuščene pa so tudi vse one manjše stranke, ki so imele svoj sedež izven Beograda, tako da so z današnjim dnem prenehale obstajati vse politične stranke v državi.

Istočasno je izdalo notranje ministrstvo vsem velikim županom navodila, kako je postopati z organizacijami, ki jih je smatrati sicer za ustanove političnih strank. Vlada je zavzela stališče, da se gospodarska, humanitarna, kulturna, prosvetna in veteška društva, ki imajo sicer plemenski ali verski naziv, ne razpuste, razun v primeru, da obstajajo stvarni dokazi in verodostojni podatki, da se ta društva bavijo s političnimi posli. Tozadevno so dobili veliki župani podrobnejša navodila.

Beograd, 25. januarja. V zvezi z odlokom notranjega ministra glede razpusta političnih strank so policijski organi včeraj zapečatili prostore vseh strank v Beogradu. Zapečatena sta tudi demokratski klub in radikalni dom na Terazijah. Arhivi posameznih strank so bili prepeljani na policijsko direkcijo. Razpuščeni so bili tudi dijaški klub političnega značaja. V notranjosti države bo razpust organizacij posameznih strank v Beogradu. Zapečatena sta tudi našli listi komentirajo odlok vlade kot naraavno posledico sprememb, ki so nastopile po kraljevem aktu 6. januarja, ker programi dosedanjih strank niso v skladu z novim stanjem v državi.

Leto 1914 se ne povrne nikdar več!

Gospodi okrog »Slovenca« v grešni album.

S kraljevim manifestom od 6. januarja se je zgodilo, kar je zahtevala vsa poštena misleča javnost v naši državi, razpuščen je bil parlament, ki se je izkazal za nezmožnega za vsako ustvarjalno delo in ki je je povečeval razdor med posameznimi deli našega naroda. To dejstvo so oni, ki so videli v razpuščenju Narodni skupščini je potvorbo pravega parlamentarizma, pozdravili z odkritim veseljem, drugi pa, ki so to potvorbo vzdrževali zaradi svojih osebnih in strankarskih koristi, pa seveda z nekoliko kislim okrazom. To je povsem umevno, ker tisti, ki niso sodelovali v parlamentu, v katerem je bila dvomljiva celo njihova življenska varnost, niso ničesar izgubili, ker je režim neparlamentarne toda nepristranske vlade, odvisne samo od krone, gotovo mnogo bolj škodljiv kakor pa pristranska diktatura pokvarjenih partizanov, ki so gnali državo v propast. Čisto gotovo je, da zaupa ves narod v kono in dobro voljo njegovega nositelja, da pa ni mogel zaupati v one, ki so izrabljali oblast v osebne in strankarske namene ne glede na interese celokupnosti.

Ako bi ne obstajalo to dejstvo, bi se krona prav gotovo ne odločila za svoj zgodovinski korak od 6. januarja, pri katerem je odločno povdarila svojo skrb za ohranitev državnega in narodnega edinstva. Z manifestom od 6. januarja so bila potrjena stremjenja in ideologija tistih, ki so vedno stali na stališču državnega in narodnega edinstva ter zahtevali popolno enakopravnost vseh državljanov Jugoslavije. Njim ni treba v tem pogledu izpreminjati svoje miselnosti, kakor jo morajo drugi, ki levijo svoje kože po trenutnih razmerah. Mi nismo nikdar preglašali ideje državnega in narodnega edinstva za izdajstvo slovenskega naroda, ker smo videli v njej le ojačitev in zagotovitev obstoja Slovenstva, dočim so mnogi zatajili celo slovensko proglasa načela svojega pokojnega voditelja dr. Kreka, ki je zahteval čim enotnejšo Jugoslovensko državo, ter v svojem demagoštvu enkrat netili mržnjo proti Srbom, drugič pa proti Hrvatim.

Dobro je tudi znano, kdo je pred pričetkom in v času svetovne vojne denunciral v Sloveniji jugoslovensko orijentirane ljudi, jih pošiljal v avstrijska taborišča in ječe. Dobro je znano, kdo je nekdanji zrl v dinastiji Karagorgjevičev jantstvo za boljšo bodočnost jugoslovanskega naroda, in kdo je bil denuncijant v časih, ko je bilo treba res precej poguma, biti jugoslovanskega prepričanja.

Ker dobro poznamo zgodovino po zakonu o zaščiti države prepovedane SLS, nam ne zbujajo prav nobenega začudenja, ako gласilo bivše SLS v svoji nanovo po 6. januarju dobljeni »jugoslovanski« koži se sedaj vedno na novo zagovarja delo te stranke ter poskuša denuncirati one, ki so že služili jugoslovanski misli, ko sedanje države še ni bilo, in so služili ti ideji dosledno v vseh letih po ujedinjenju. V svoji današnji vesti iz Beograda, ki pa je bila očividno skovana v Ljubljani, poziva »Slovenec« v obrambi politike bivše razpuščene SLS državne oblasti, naj zatro liste biv-

še opozicije, češ, da imajo namen vnesti v javnost razburjenje in razpoloženje proti vladi in njenim intencijam. »Zaradi česar naj se »popolnoma onemogočijo kot miru, redu in državi škodljiva in prkrita agitacija proti sedanjemu stanju.«

»Slovenec« menda pozablja, da danes ni več glasilo vladne stranke in tudi ne glasilo SLS, ki je izrečno razpuščena. Pozabiti pa seveda ne more svoje stare denuncijantske miselnosti. Njegov poziv je pristna kopija »Slovenčevih« pozivov iz l. 1914.

Visoki cilji, ki jih je začrtal jugoslovanski vladar v svoji proklamaciji in svojih kasnejših izjavah sebi in svoji vladi, so tudi cilji, za katerim smo mi od nekdaj stremeli in stremimo še danes. Zato nas ne plašijo denunciacije tistih, ki so še nedavno narodno edinstvo proglasili za izdajstvo Slovenstva. Mnenja pa smo, da je bivše glasilo razpuščene SLS na napačni poti, ako misli uporabljati zopet svoje stare metode boja proti jugoslovensko orijentiranim Slovincem. Žalostni časi klerikalnih okrožnic iz l. 1914 se ne povrnejo nikdar več.

Redukcija v ministrstvu javnih del

Beograd, 25. januarja. V resoru ministrstva za javna dela je bila izvršena redukcija nepotrebnega in odvisnega osebja tako v ministrstvu samem, kakor v gradbenih direkcijah in sekcijah. Reduciranih je: 2 upravnih uradnikov, 82 zvanikov in risarjev, 35 cestnih nadzornikov, 202 cestarja in služitelja, 2 strokovna delavca, vsega skupaj 323 službenec, od katerih je 306 dnevnika, kar predstavlja od skupnega števila 2846 službenec 11.35%. Največ je bilo reduciranih cestarjev, ker so bili nastavljeni na cestah za katere niso bili potrebni, in ker se bodo v bodoče sprejemali v slučaju potrebe strokovni delavci in omil, ki bodo uspešno dovršili v kratkem odpravo cesirne tečaje. Z izvršeno redukcijo se bo prihranilo na leto 3.850.848 Din, kar se na izpraznjena mesta ne bodo nastavljali novi službenec.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 25. januarja. Drevo ob 18. se bo vršila seja ministrskega sveta, na kateri se bo med drugim razpravljalo tudi o potovanju ministra trgovine dr. Mažuraniča v Pariz k podpisu trgovinske pogodbe s Francijo. Dr. Mažuranič je imel tekom dopoldneva daljši sestanek z zastopnikom zunanjega ministra dr. Kumanudijem.

Italijani nezadovoljni z Albanijo

Milan, 25. januarja. Glavni urednik lista »Popolo d'Italia« se je vrnil s potovanja po Albaniji in se hudo pritožuje, ker je kralj Zogu omejil naseljevanje tujece. V svojem listu pravi, da Albanija ne bo napredovala, ako ne bo dovolila prihoda tehnično izobolanih tujih delavcev, ker se more samo z njihovo pomočjo dvigniti gospodarsko življenje Albanije ter napredovati njena produkcija v taki meri, kakršna je utemeljena v njenem velikem naravnem bogastvu zemlje.

Novi oblastni komisar v Zagrebu

Zagreb, 25. januarja. Danes je prevzel novolimenovani oblastni komisar, bivši zagrebški veliki župan dr. Peter Zrelac posle oblastnega komisarja od banskega svetnika Uzorica, ki je bil imenovan za komisarja po razpustu oblastnega odbora.

Izenačenje koledarja

Sremski Karlovec, 25. januarja. V torkaj prične zasедanje pravoslavne arhijerejskega sinoda, ki bo razpravljalo o izenačenju pravoslavne in gregorijanskega koledarja v smislu predloga ministra ver.

Dinić ne pride pred drž. sodišče

Novi Sad, 25. januarja. Danes je novosadsko apelacijsko sodišče prejelo sklep državnega sodišča v Beogradu, da se kma nstopanje zaradi volunstva in korupcije proti obtoženemu Diniću nadaljevati pri novosadskem okrožnem, oziroma apelacijskem sodišču in ne pred državnim sodiščem.

Vlom v poštni urad

Sibenik, 25. januarja. V predmestni noči je bil izvršen vlom v poštni urad v selu Martinovu pri Sibeniku. Vlomilci so »dnesli« železno blagajno, v kateri je bilo 57 tisoč dinarjev gotovine. O storilcih za enkrat še ni nobenega sleda.

Generalni konzulat ČSR na Reki

Reka, 25. januarja. V kratkem bo na Reki ustanovljen generalni konzulat češkoslovaške republike za kvaterno provinco. Češkoslovaška vlada namerava imenovati na to mesto diplomata.

Statistika invalidov v naši državi

Beograd, 25. januarja. Po statistiki ministrstva notranje politike je v naši državi skupaj 89.340 invalidov. Od teh je slepih 12.245, gluhih 16.354, telesno pahljenih 38.000, slabomnih 22.541. V vsej državi obstoja 10 zavodov za invalide, med temi 3 za slepe (eden v Kočevju) in 4 za gluhe (1 v Ljubljani).

Griče v Beogradu ni

Beograd, 25. januarja. Glede na vesti, da razsaja v Beogradu epidemija hripe, je izdal mestni zdravstveni urad obilavo, v kateri to vest demantira. Hripa doslej v Beogradu ni nastopila epidemično, marveč gre le za posamezna obolenja lažnega značaja.

Dijaška stavka v Srbobranu

Beograd, 25. januarja. V Srbobranu so napovedali stavko dijači VII. razreda tamšnje gimnazije. Prosvetnemu ministru Boži Maksimoviću so poslali spomenico, v kateri zahtevajo odstranitev prof. Lunovića, češ da postopa pristransko ter da je do dijakin mnogo bolj popustljiv kakor pa do dijakov.

Razpust plemenskih strank v Dalmaciji

Split, 25. januarja. Danes so bile v vsej severni Dalmaciji razpuščene vse kraljeve organizacije HSS, HPSS in HPS. Arhivi so bili zaplenjeni, prostori pa zaneženi.

Minister Uzunović obolel

Beograd, 25. januarja. Minister brez portfelja Nikola Uzunović je obolel na influenco ter leži doma.

Strahovita zima v Rumuniji

Dva vlaki obtičala v snegu. — Potniki so najbrže zmrznili. — Beda v Besarabiji. — Sibirski mraz po vsej državi.

Bukarešta, 25. januarja. V vsej Rumuniji vladajo že 8 dni strahoviti snežni zameti, ki so dosegli zadnje dni tak uspeh, da je nemogoče vsak promet. Posamezni kraji so popolnoma odrezani od ostalega sveta. Brzjavne in telefonske zveze so po vsej državi prekinjene. Po pičlih vesteh, ki prihajajo iz notranjosti države, je najhuše prizadeta Besarabija, kjer vlada prav sibirski mraz. Vrhutega pavelika beda in pomanjkanje.

Več vlakov, ki jih je zasul sneg na odprti progi, pogrešajo že več dni. Dosele je znana samo usoda osebnega vlaka št. 170, ki je odšel v nedeljo zjutraj iz Halafake. Obtičal je na odprti progi med postajama Targu in Marmogarele. V vlaku je po dosedanjih ugotovitvah 25 potnikov in 14 železničarjev. Ker jim je kurivo že davno pošlo, ni dvoma, da so vsi zmrznili. Radi visokega snega jim ni mogel nihče priti na pomoč.

Druga nič manjša katastrofa se je pripetila v bližini Crajova. Na odprti

progi se je vlak pretrgal, tako da so ostali osebni vagoni v snegu, dočim je lokomotiva s poštnim vozom odpeljala dalje. Strojovodja, ki je imel radi snega silne težave, je šel na prihodnji postaji zapazil, da je vlak pretrgan. Poslali so takoj dve lokomotivi po zaostalo kompozicijo, vendar pa sta se morali lokomotivi vrniti, ker je medtem snežni metej tako zasul progo, da je bilo vsako prodiranje nemogoče. Zaostale kompozicije, sestoeče iz štirih osebnih vagonov, doslej še niso mogli spraviti iz snega. Vsa prizadevanja oblasti, ki so posilale na kraj nesreče močne oddelke delavcev in vojaštva, da bi odmetali sneg in rešili vsaj potnike, so ostala doslej brezuspešna. Vlak je sedaj že štiri dni zasul pod snegom. Ker vlada hud mraz, se je bati, da bodo tudi potniki tega vlaka našli grozno smrt pod snežno odejo. Temperatura znaša namreč 24 do 30 stopinj pod ničlo.

Joško Janša rumunski državni prvak

Smučarska tekma za državno prvenstvo Rumunije. — Naš tekmovalac Joško Janša (Ilirija, Ljubljana) je rumunski državni prvak, Janko Janša je prispel peti dr. St. Kmet deveti na cilj.

Ljubljana, 25. januarja. JZSS je prejel davi ob 9. sledečo brzjavko:

Brasov, 24. januarja. V tekmi za rumunsko državno prvenstvo na 30 km je prvi prispel cili Joško Janša v času 2:12, 2. Beranovsky, 3. Izytkovitz, 4. Pascu, 5. Janko Janša (Jugoslavija) in 9. dr. Stane Kmet (Jugoslavija).

Tako se glasi brzjavka, iz katere je razvidno, da so naši tekmovalci častno zastopali naš mladi smučarski sport. Tekma za rumunsko državno prvenstvo se je vršila včeraj v Brasovu na 30 km dolgi progi. Kakšna je bila udeležba, nam še ni znano, po prijavah tekmovalcev je morala biti vsekar velika. Sodi se, da so tekmovali tudi Poljaki, ki so po imenih sodeč, zasedli drugo in tretje mesto, dočim je bil prvi Rumun šele četrti. Prav dobro se je plasiral tudi Jan-

ko Janša, pa tudi dr. Kmet je dosegel lep uspeh.

Naši tekmovalci tekmujejo danes v smučem teku, ki ga Angleži imenujejo »slamone«, to je tekmanje v vijah, jutri se pa udeležijo tekmanja za rumunsko državno prvenstvo na 18 km dolgi progi. Po končanem tekmanju se vrnejo v Ljubljano, a že v nedeljo pomoči se odpravijo na nemško državno prvenstveno tekmo v Klingenthal. Upamo, da nas bodo tudi tam častno zastopali, dasi je tam konkurenca mnogo močnejša in številnejša. Vsekakor bo krasen uspeh, ki so ga dosegli v Rumuniji, našim smučarjem v Nemčiji v bodrilo.

O tekmanju samem priobčimo obširneje poročilo, čim dobimo točnejše podatke.

Upokojitev državnih svetnikov

Beograd, 25. januarja. Na predlog predsednika vlade generala Živkovića je danes kralj podpisal ukaz, s katerim se na podlagi zakonskih določb o prekoračenju zakonito določene starostne dobe v službi upokojeta državna svetnika dr. Dominik Mazur in dr. Sava Vukanović.

Vojvodi Stepanoviću gre na bolje

Beograd, 25. januarja. Zdravstveno stanje vojvode Stepanovića je krenilo na bolje. Danes je mogel vojvoda Stepanović že zapustiti posteljo.

Diplomati pri ministru trgovine

Beograd, 25. januarja. Danes dopoldne je bil pri ministru trgovine in industrije angleški poslanik Kennard, na kar je posetil ministra tudi trgovski ataše francoskega poslanstva v Beogradu Musset. Domneva se, da so ti poseti v zvezi s potovanjem ministra trgovine v London in Pariz.

Hripa se zopet močno širi

Ljubljana, 24. januarja. Zdelo se je, da se bo val influence, ki je začel od torka dalje ponehavati, umaknil iz Ljubljane in ostalih krajev Slovenije. Ze včeraj in zlasti danes pa se influence zopet nepričakovano intenzivno pojavlja, osobito med železničarji. Tako je v kurilnici glavnega kolodvora obolelo okoli 100 železničarjev, zlasti ključavničarjev in drugih profesionalistov, ki so primorani izvrševati razna popravila pri železniških vozovih na prostem v delavski obleki. V kurilnici gorenjskega kolodvora je obolelo nad 100 železničarjev. Danes so se tam prijavili še štirje. Na delo v kurilnici in v prometno službo so pozvane vse rezerve, železničarji zmagujejo z največjim naporom težko službo na progi. Uklenjeni so sedaj radi influence vsi dopusti in prosti dnevi.

Na srednjih in osnovnih šolah postaja položaj kritičen. Vsa dan se zapirajo novi razredi ter je pričakovati, da bodo kmalu vse srednje šole zaprte radi influence, ker je nemogoče redni pouk, ki ga kašljanje dijakov zelo moti. Vodstvo ženske realne gimnazije na Bleiweisovi cesti je danes odredilo, da se pouk na vseh VIII. razredih s paralelkami do ponedeljka ukine. Prvotno je bil pouk do danes uklenjen le za 14 razredov liceja. V šolo je prišlo tako pičlo število gojenk, da je vodstvo odredilo ukinitve

pouka na vseh razredih. Dobro so se influence otresale dijakine obeh paralel VIII. razreda. Do danes še ni nobena obolela. Danes pa je obolelo 6 dijakin. Na državni realni je bolnih 260 dijakov ter je direktor odredil, da se ukine pouk v drugih razredih. Na vseh srednjih šolah, kjer je bil pouk uklenjen do danes, se je ukinitve podaljšala do ponedeljka.

Na osnovnih šolah je splošni položaj neizpremenjen. V mestu ni mnogo slučajev, pač pa je influenza razširjena na periferiji. Na osnovni šoli v Šiški je bil danes zaprt znova en razred, na meščanski šoli so z. tri trije razredi. Influenca povzroča velik nered na šolah. Vodstvo osnovne šole v Spodnji Šiški je sklenilo izdati šolska spricvala šele 1. februarja, čeprav se imajo izdati ob zaključku polletja 26. t. m. Radi influence je namreč klasifikacija otežena.

Ljubljančani se trdovratno branijo hripa. Do danes še ni bil ugotovljen noben smrtni slučaj. Danes sta pa že znana dva slučaja. Hripa je zahtevala v Ljubljani dve mladi žrtvi. Podlegla sta ji kontrostantinja Marta Valenčič in slušatelj juristične fakultete Virko Unk, stanujoč v Zgornji Šiški št. 81. Oba je hripa pobrala v 48 urah. Mestnemu fizikatu je bilo danes javljenih 50 novih slučajev. Prijavljeni so tudi nekateri težji. Splošno pa prevladuje influenza v mi lejši obliki.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 0—22.84, Berlin 13.525—13.555 (13.54), Brusel 0—7.9156, Budimpešta 0—9.9350, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9904—8.0204 (8.0054), London 275.79—276.50 (276.19), Newyork 0—56.85, Pariz 0—222.63, Praga 168.2—169 (168.6), Trst 297.05—299.05 (298.05).

Efekt: Celjska 158 den., Ljubljanska kreditna 125 den., Pradediona 920 den. Kreditni zaviad 175 den., Vevče 120 den., Ruše 260—280, Stavbna 56 den., Šešir 105 den.

Les: Tendence nespremenjena. Zaključnim je bilo 5 vagonov drv.

ZAGREBSKA BORZA.
Devize: Dunaj 854, Berlin 3.54, Milan 298.05, London 276.19 Newyork 56.85, Pariz 222.63, Praga 168.60, Curih 1095.6.
Efekt: Volna škoda 455—458, za februar 435—436.

INOZEMSKA BORZE.
Curih: Beograd 9.127, Dunaj 73.06, Berlin 123.50, Milan 27.20, London 25.25 Newyork 519.80, Pariz 20.32, Praga 15.38.

F. Dlouhan:

Romantična ljubezen

Danes je baš štirinajst dni, odkar je ga. Linkova zbežala s svojim ljubčkom od svojega moža. Gospod Linka misli na to, ko sreba jutranjo kavo in prebira brez zanimanja svoj priljubljeni žurnal. Lahko bi rekli, da je v svojem običajnem razpoloženju, da ne...

Da, ne misli na svojo nezvesto ženo, kajti če misli gospod Linka mimo svoje trgovine s suhim črevami še na kaj, pomeni to vedno, da ni vse v redu. In je potem do skrajnosti razkačen, kajti njegove misli se izgubljajo brez vsake koristi, namesto da bi se pečale z dobičkom.

Ce misli torej gospod Linka zdaj pri srebanju kave na to, da mu je ušla ženska, ah, da, tedaj to pomeni, da mu manjka ženska. Da boste prav razumeli: gospod Linka pravi dosledno ženska in ne žena. Že štirinajst dni.

In misleč na svoje težave, ki mu preganjajo misli na dobiček, začneja gospod Linka šele zdaj, po dveh tednih, razmišljati o ženinem begu. Ta zadeva ga začneja jeziti, na živce mu gre zavest, da je okraden lastnik. Na dan ženinega pobeza mu nobena teh misli ni prišla v glavo. Bil je sovražnik burnih prizorov, če ni šlo baš za suha čreva. Lila je zbežala, no dobro, pa naj zbeži. Pobegnila je z moškim, kakor je sporočila v pismu, ki ga je pustila na mizi. To pa je bila stvar, ki bi lahko spravila vsakega zakonskega moža iz ravnotežja. Kajti to je pomenilo, da je imela Lila že ves čas ljubčka, a iz njenega pisma je bilo celo razvidno, da je prinesla iz svojih dekliških let v zakon kakor doto. Toda gospod Linka je bil celo v tej zadevi tolerant. Ljubil je domači mir, ki ga ni mogel motiti. Saj ni nikoli pozabil, kako visoko ga cenijo iz gotovih razlogov lastnica Cirkak-baru. Ni bil sicer najpogostejši gost, kajti bil je načelno za štedenje tudi na lastni osebi. Toda praznik, ki si ga je privoščil trikrat ali štirikrat v letu, je bil v pravem pomenu besede kapitalen.

No torej, gospod Linka se ob pobezu svoje žene ni razburjal. Ni se jezil na njo, ni plakal in tudi policije ni klical na pomoč, da bi jo zasledovala. To vse bi ga stalo izvestno množico denarja, ali pa možganov in čuvstev, ki jih je mogel drugače z ljubeznijo naložiti v svoje lepo napredujoče podjetje. Pred štirinajstimi dnevi, ko je Lila zbežala, je ostal miren in ni mu prišlo na misel...

Šele danes, In gospod Linka filozo-

fira: ah, da, ženska je ženska, a ljubezen, tu mora človek pomazati tudi polneta moškega prikleniti na to vrazje življenje. Dokler in človek ima, niti ne ve za nje. Ko ju pa izgubi, bi ju iskal z iglo po smeteh.

Toda hudiča rogatega, kakšno iskanje. — Elegija gospoda Linke prehaja v jezo. Kaj nimam pravice zapovedati svoji zakonski ženi, naj se vrne? Kaj nimam pravice kaznovati jo potem za to, da je s svojim nepremišljenim dejanjem škodovala moji pridobitni možnosti, ker sem moral misliti na njo, ne pa na kupčije? Moški mora imeti žensko. A plačeval ji vendar ne bom, kam pa pridem. Imeti jo hočem iz čiste ljubezni. — Misli gospoda Linke so se na tem kraju ozrle z očmi v nebo kakor pogled duhovnika pri povzdigovanju. — Pravica je na moji strani in konec besedi. Kaj mi je do tega, kaj vse je napisala v pismu, ki mi ga je pustila na mizi.

Gospod Linka zamašče pismo po žepih. Najde ga zmečkanega in umazanega med računi. Pred štirinajstimi dnevi se ni zmenil zanj. Zdaj mu gre na živce. Da sem se ji gnusil s svojo omejenostjo in da ji je bilo zoprno, ker prodajam suha čreva. Glupo blebetanje žabe, ki ne ve, kaj je življenje.

Gospoda Linko popade divja jeza. Samega sebe zmerja: čemu neki sem vzel tako mlado žabo? Se tega je bilo treba. Zdaj pa imam, kar sem si skuhal. Zdaj sem brez ženske in moram celo jutro razmišljati o takih bedarijah. — Pa se takoj zopet tolaži; saj si polomiš peroti, ptičica. Rad bi vedel, kako bo ta novopečeni gospod inženjer skrbel zate. Še rada se boš vrnila k meni. Kaj? — v gospodu Linki je kar zavrelo. — Rada pride? Saj mora priti. Šele zdaj vidim, da bi jo pogrešal. Vrag vzemi še trgovino, če ni ženske.

Gospod Linka plane pokonci ter pograbi klobuk in palico.

Saj ta vrazja policija ne bo stala toliko, kolikor bi zapravil pri čestih posetih v Cirkak baru. Ljubezen je ljubezen, tu mora človek pomagati tudi policajem. Gospod Linka stopi na prag s trdnim sklepom oditi na policijo. Na pragu sreča pismo. Brzjavka za gospoda Linko.

»Pri vstopu na parnik, ki odpluje v Ameriko, te pozdravlja Lili in Stane. — Nisi me zasledoval. Hvala. Si le gentleman.«

Gospod Linka stoji kakor polit čucek. Tako, torej sta jo ubrala v Ameriko! — Gospod Linka že hoče eksplodirati, že je iztegnil nogo, da pohiti na policijo. Naenkrat se pa pomiri. Ah, da,

saj je gentleman. Sicer pa — zasledovanje na tako daljavo bi bilo zelo drago in pa — saj mu je Lila pustila svojo doto in je tudi gentleman.

Gospod Linka se vrne mirno v svojo sobo, k svojim računom in naročilom suhih črev. In ta mir, ki mu je napolnil vse telo, se izpremeni v lakost: žens-

sko moški mora imeti. Ljubil bom torej romantično. S tem, kar imam z Lili no doto skupaj, ne bo težko najti ženske. A morda bo imela tudi druga denar in inženjerja tudi in povrh utedne biti še gentleman. To bi bila prava romantika, a romantična ljubezen je najlepša.

Vpliv nikotina na materinstvo

Po mnenju angleških zdravnikov bi žene, ki hočejo imeti zdravo deco, ne smele kaditi. — Zmerno kajenje ni škodljivo.

V vzhodni Evropi in Turčiji prevladuje prepričanje, da imajo žene, ki kade, manj izglede postati matere, nego one, ki ne kade. Več angleških zdravnikov potrjuje to domnevo. Neki odlični londonski zdravnik je izjavil, da nobena njegovih pacientk, ki mnogo kadi, nima otrok. Tudi drugi zdravniki trdijo, da drugače fizično popolnoma zdrave žene niso imele otrok, če so mnogo kadile.

Govori se tudi, da imajo redke tobačne delavke otroke, a če jih že imajo, so slabotni in bolečni. Jasno je torej, da nikotin vpliva na materinstvo. Nekateri celo trdijo, da se ženske, ki so strastne kadilke, sploh ne morejo zaljubiti. Ljubezen baje nima nobene vpliva na nje in tudi ne čutijo potrebe, da bi se zaljubile. Drugi pa to trditve zavračajo. Če se pa ženske udajo strastnemu kajenju, pridejo iz dežja pod kap, kajti kajenje jih zaslužni in postane strast, ki je same ne morejo premagati.

Profesor Hofstätter pravi, da je malo žensk, ki kade na prostem, dasi bi bilo to zanje mnogo bolje, nego kaditi doma, kjer je zrak že itak slab. Na svetem zraku nikotin ne vpliva tako na pljuča, kakor v zatohlih sobah. Kajenje je pa po njegovem mnenju za ženske mnogo nevarnejše, nego za moške. Ne da se tajiti, da kade ženske večinoma zato, ker je prišlo kajenje tudi v damskem svetu v modo. Med ženskami je pa malo takih, ki kade zato, da bi si »pomirile živce«, kakor moški. Kakor moški, tako se tudi ženske težko odvadajo kaditi. Zato je potrebna žlezna volja, katere pa večina žensk nima.

Nesrečne, nervozne, zlasti pa zapuščene ženske so bolj nagnjene h kajenju, nego one, ki žive v dobrih razmerah. Najstrastnejše kadilke so žene mornarjev in trgovskih potnikov, ki so večinoma same doma, pa tudi nesre-

no omožene žene. V splošnem se zdravniki strinjajo v tem, da zmerno kajenje ne more škodovati ne moškemu n ženski. Ker pa žene večinoma ne poznajo meje možnosti in nimajo dovolj moči, da bi je prekoračile, je dobro, da opuste kajenje zlasti one žene, ki hrepene po srečnem rodbinskem življenju v krogu zdravih otrok. Mnogo je žen in deklet, ki bi se rade odvadile kaditi, pa se ne morejo. Nekatere kade zato, ker vpliva nikotin na organizem in odstranjuje maščobo. Pozabljajo pa, da nikotin škoduje organizmu in da se da maščoba odstraniti tudi brez njega. Strastne kadilke izgube navadno zdravo barvo in dobe prezgodaj gube na obrazu. Tudi na glas vpliva nikotin.

Med kajenjem in kajenjem je pa razlika. So žene, ki drže cigareto samo v ustih in spuščajo dim skozi usta in nos, ne da bi jim prišel v pljuča. Tako kajenje ni škodljivo. Pač pa je škodljivo, če dim vdihavamo. Najbolj škoduje nikotin, če ga vdihnemo in popijemo nato črno kavo in ga šele potem izpustimo. Ženam, ki se znajo premagovati in pokade na dan kvečjemu tri ali štiri cigarete, se ni treba bati posledic kajenja. One pa, ki imajo od jutra do večera cigareto v ustih, izpodkopa vajo svoje zdravje. Za nje bi bilo najboljše, če bi se sploh odvadile kaditi. To je sicer težko, toda z dobro voljo se otresemo tudi te strasti.

Kdo je rovaril v Afganistanu

Zanimivo je, kdo je dal prvi iniciativo za krvave izgrede v Afganistanu in kdo je stal za kulisami upora proti kralju Amanullahu. Eden prvih voditeljev afganistanske ustaje je bil zloglasni svetovni pust ovec in ugnarodni Lincoln bivši trgovec, ki mu je stopila pred desetimi leti na prste angleška vlada, dasi je bil v njeni službi. Tre-

bitsch-Lincoln spada med one ljudi, ki so za pustolovščine že ustvarjeni. Prepotoval je skoro ves svet. Med vojnami je bil angleški špijon, obenem je pa služil tudi Nemcem. Predno so pa mogli zbrati dokazke o njegovi dvojni vlogi, je pobegnil v Ameriko, kjer se je mudil že pred vojno in je dobro poznal razmere. V Ameriki je nastopal v vlogi angleškega duhovnika in napisal je svojo senzacionalno knjigo »Vohunova prigoda«, v kateri odkrito priznava, da je bil med vojnami vohun.

Koncem vojne se je mudil v Nemčiji, kjer se je udeležil revolucionarnega pokreta proti Viljemu, med Kappovim pučem je bil pa njegov generalni referent za ubikacijske zadeve. Ko je doživel svojo vlogo kot revolucionar, je odpotoval na Ceylon, kjer si je kupil plantažo, toda dolgo ni mogel držati križem rok. OK so se začeli nemiri na Kitajskem, je Trebitsch-Lincoln zapustil Ceylon in se napolnil v deželo vzhajajočega solnca, kjer je poizkušal svojo srečo najprej s političnimi intrigami, pozneje pa z verskimi reformami. Stopil je v budhistični samostan in kmalu je postal predstojnik. Ta čase dobil obvestilo, da je bil njegov sin, ki je služil v angleški armadi, radi roparskega umora obojen na smrt. Odpotoval je v Anglijo, toda prišel je prepozno. Ko je parnik pristal, je bila justifikacija že končana.

Vrnil se je takoj na Kitajsko, od koder se je preselil v Tibet. Tu je postal visok budhistični dostojanstvenik in svoj položaj je izrabljal, da dobi vpliv tudi na politiko. Pridružil se je duhovščini in nastopil s njo proti kralju Amanullahu. Cigar reforme so omajale položaj konservativnih duhovnikov. Ni dvoma, da je znal sin sluge madžarske sinagoge, krščanski pridigar. Član angleške spodnje zbornice, večkrat kaznovani slepar, vohun, revolucionar in končno budhistični svečenik nahujskati afganska plemena proti njihovim vladarjem in da bo najbrž še odločil o tem, kdo naj postane kralj Afganistana.

OČE IN SIN

Moj sin je popoln idijot. Vprašal sem ga, zakaj je naša pramati Eva ugriznila v rajsko jabolko.

— In kaj je odgovoril?

— Ker ni imela ušad.

V URADU.

Sef mlademu uslužbencu: Torej mlad mož, ali je vam knjigovodja povedal kaj morate delati?

— Da, naročil mi je, naj ga zbudim vedno kadar pridete v pisarno pogledat, kaj delamo.

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskrenoljubljeni sin in brat, gospod

Vinko Unk

slušatelj juristične fakultete

včeraj 24. t. m. po kratki, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, preminul. Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, dne 26. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Zgornja Siška št. 81, na pokopališče v Dravljah.

ZG. SIŠKA, dne 25. januarja 1929.

Žalujoči ostali.

171

V globoki žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš predobri soprog in skrbni oče, stari oče, brat, stric, svak in tast, gospod

HINKO HEINE

zasebni uradnik

dne 25. t. m. po dolgi, mučni bolezni, bogu vdano preminul. Pogreb bo v nedeljo, dne 27. januarja 1929 ob 2. uri popoldne iz Resljeve ceste št. 15 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 25. januarja 1929.

ŽALUJOČI OSTALI.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

172

Stanovanje

dveh sob, kuhinje in pritlikalnice, isče mirna stranka v mestu ali na periferiji mesta. Najemnine se plača za delj časa vnaprej. Ponudbe na upravo lista pod »Februar«/157

Ribje olje

sveže, najfineše, norveško, iz le karne dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani se priporoča bledim, slabotnim osebam. 257

Kupujemo zlato, srebro, platin

in plačamo i srebro krono Dne 3.60, 4 srebro kroni Dne 7.20, 5 srebrnih kron Dne 18.— Prezva memo v pozatenie in posrebre nje. — Tovarno za ločenje dragih kovin, Sp. Siška, Sv. Jerneja cesta št. 8. 110-1

I. Stjepušin

ZAGREB, Jurjevska 57
priporoča najboljšo tamburo, žice, škele, partiture i ostale potrebščine za vsa glazbala. — Odlikovan na pariskoj izložbi Cjenici franko.

Vincenc Ileršič

sluga dir. drž. železnice

dne 24. t. m. po kratkem in mučnem trpljenju, v starosti 62 let, bogu vdano preminul.

Pogreb bo v soboto 26. januarja 1929 ob 2 uri pop. iz mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, 24. januarja 1929.

ŽALUJOČI OSTALI.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

173

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Brez posebnega obvestila.

Notar Hudovernik naznanja v svojem imenu in v imenu svoje hčerke Zore, svojega vnuka Saška in zeta Matko Janežiča tužno vest, da je njegova preljuba soproga oziroma mamica, stara mamica in tašča, gospa

Ana Hudovernikova

rojena Roblek

danes ponoči po dolgi, mukopolni bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajoče mirno v Gospodu zaspala.

Zemski ostanki se bodo prepeljali iz hiše žalosti, Erjavčeva cesta 24 v soboto, dne 26. januarja 1929 ob pol 3. uri popoldne na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 24. januarja 1929.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

172

166

Zapustila nas je naša zlata hčerka in sestrice

Ivanka

in se preselila včeraj, 24. januarja 1929 ob pol 2. uri popoldne v večnost v svoji najlepši dobi 20 let.

Pogreb naše nepozabne hčerke in sestrice se vrši v soboto 26. t. m. ob pol 4. popoldne iz hiše žalosti Rožna dolina, Cesta na Brdo 14, na farno pokopališče na Viču.

Rožna dolina, dne 25. januarja 1929.

Ivanka Pirnat, mama,

Keti, sestra,

Franci, bratec.